

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 < 05 >
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, szeptember 17.

A hadparancs.

A hivatalos lap mai száma a hadgyakorlatok befejezéseül a következő legfelsőbb hadparancsot közli:

Hadparancs.

Hadseregem és mindkét honvédségem ez idei hivatásos működését áttekintve, teljes megelégedésemre szolgál, hogy — a mint azt főképen Morvaországban az 1-ső és 2-ik, Magyarországon pedig a 4-ik és 5-ik hadtest gyakorlatai alkalmával észleltem — valamennyi fegyvernem kiképzése és a magasabb harcászati kötelekekben való együttműködésének eredménye megfelel azon komoly követelményeknek, melyeket harcoképes csapatoktól és azok vezetőitől megkívánni kell.

Ez csakis azon tömeges kötelesek iránti örömteljes odaadás által, melyek a fegyveres hatalom hivatásához tartoznak, valamint azon kitünő és tiszta szellem uralma alatt, mely hadseregemet és mindkét honvédségemet áthatja és összeköti, volt elérhető.

Ott is, a hol a törvényes rend érdekében fellép és a midőn súlyos

elemi csapások alkalmával áldozatkész segínyt nyújtani kellett, a monarchia védereje teljesen megfelelt.

A tökéletesedés útján haladva, hadseregem és mindkét honvédségem becses köteleket képez, a mely a monarchia mindkét államát átkarolja.

Három katonaiügyi miniszteremnek mindkét honvédségem főparancsnokainak, a vezérkar főnökének, a csapatfőfelügyelőinek, a vezénylő és a többi tábornokoknak, a törzs és főtisztéknek és az összes legénységnek tevékenységükért köszönetemet és elismerésemet nyilvánítom.

Kelt Tatán, 1897. évi szept. hó 15.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Örömmel közöljük lapunk élén e hadparancsot, mely a hivatalos lap élén hirdeti hadseregünk, különösen honvédségünk dicséretét.

E hadparancsban ugyan, melyet maga Ő Felsege irt alá nem emeli, nem is emelheti ki egyik fegyvernemet, vagy haderőt a másik rovására, de ha e hadparancsnál eszünkbe jutnak a királygyakorlatok alatt lefolyt jelenetek és megjegyzések, akkor nyilvánvaló, hogy a honvédség páratlan diadalt aratott a maga számára és dicsőséget a magyar symbolumnak, melyet fegyverein, csákóján visel.

Azt tudta a világ Napóleon szava után, hogy a magyar lovasság páratlan a maga

nemében, most királyunk és a német császár elismerő szava messze országokban fogja visszhangozni a magyar gyalogság dicséretét.

Amit a harc hevében elismertek az uralkodók, azt utólagosan a gyakorlat után is ismételték, hogy a lovasságunk és honvédeink kiképzése remek. Ezt az orosz kiküldött és a német császár legfőbb tisztje is ismételt hangsúlyozták.

A szövetségesek büszkén rázhatták meg egymás kezét és átérezhették, hogy aki e két kéz szorítása közé kerül, azt képesek össze roppantani.

Vajjon a honvédségnek ez a remek magatartása, kitünő voltának, eltagadhatlan bebizonyítása nem fog-e jobb jövő kezdetévé válni?

Vajjon nem alkalmas-e a honvédségnek ez a szereplése azon gondolatra az intézőknél, hogy teljesen kiegészítsék e honvédséget nemcsak katonabandával — hanem tűzérsséggel?

Ahol erőt látunk, azt fel kell használni a nehéz mérkőzés esetén s a honvédség kitünő erőnek bizonyult.

Miért ne szabadítanák fel ezt az erőt, miért tagadnák meg tőlük azt, ami nélkül csak váz, csak fejlődésben levő valami marad — a tűzérsséget?

Az elismerő nyilatkozat a honvédségé — a nemzet pedig, mely a katonákat adja, szintén érdemel talán jutalmat s ez nem lehet kevesebb, mint módját ejteni, hogy a honvédség önálló hadsereggé legyen.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

A Dauphin halála.

Dandet Alfonz után: Giulio Luncasproni.

A kis dauphin beteg, a kis dauphin meg fog halni Az oltáriszentség éjjel nappal ki van téve az oltáron, tyertyák ezrei lobognak, ezek hő imádsága száll az ég felé a kis koronaherceg életéért. A régi székesfőváros utczái szomorúan elhagyatva állanak, haragszó nem hallik. A kocsi is csak lépésben hajta közlekednek A kastély bejáratánál kíváncsiak serege gyűl össze, bámulva a rács mögött a jól táplált aranyos egyenruhában pompázó svájczikat, kik az udvarba fontoskodó arczal beszélgetnek.

Az egész kastély nagy mozgásban van . . . kamarások, udvarmesterek szaladgáltak a lépcsőkön föl s alá! . . . A folyosókon ezüstruhákban apródok, udvari urak tolonganak, csoportokban verődnek össze, suttogva a legújabb híreket. A széles lépcsőfordulóknál könnyekben úszó udvari dámák hajlonganak egymás előtt, törölgetve szemeiket remekül kivarott csipkékendőkkel.

A téli kertben nagy sereg orvos tart konziliomot. Az üvegtáblákon keresztül láthatni jól, hogy

emelgetik fekete kabátjuk ujjait, hogy integetnek allonge-parókáikkal. A kis dauphin nevelője és főlovásza föl s alá járnak az ajtó előtt lesve a fakultás határozatát. A kukták nem is köszönnek mikor el-elmennek előttük. A főlovászmester úgy káromkodik mint egy pogány, a nevelő ur Horácz verseit mondogatja Ezalatt alulról az udvari istállók felől hosszú panaszos nyerítés hangzik föl. A kis dauphin kedvenc háta sora nyertett, melyet a lovászok magára hagytak, azért kesereg üres jászla előtt.

És a király? Hol van ő fölsége a király? . . . A király a kastély saroktermébe zárkózott, egészen egyedül . . . A fölséges urak nem szeretik, ha sirni látják őket . . . Ami a királynét illeti, az persze egészen más. A kis dauphin ágyán ülve, csak úgy úszik a könyben, csak úgy zokog, mintha valami polgárasszony lenne.

Csipkés ágyán, bezárt szemekkel nyugszik a kis dauphin, fehérebben, mint a párna amelyre fejét lehajtotta. Azt hinné az ember alszik; de nem. A kis dauphin nem alszik . . . Anyja felé fordult s meglátva hogy az sir, megszólal:

— Királyné asszonyom, miért sir kegyed? Igazán azt hiszi, hogy meghalok?

A királyné felelne de zokogásba fuladnak szavai.

— No de ne sirjon, király asszony: ön

feleli, hogy én dauphin vagyok, s hogy egy dauphin nem halhat meg így . . .

A királyasszony még hevesebben zokog úgy hogy a kis dauphin felelni kezd.

— Hollá! kiált gyöngé hangon nem akarom, hogy a halál elvegjen, s tesztek is róla hogy odáig ne jöhessen. Rögjön jöjjön ide negyven erős testőr, hogy ágyamat őrizzék! Negyven ágyú álljon ablakon alatt éjjel nappal égő kanócokkal! Jaj a halálnak ha közeledni mer hozzám! . . .

A királyasszony hogy ne szegje kedvét a gyermeknek int egyet. Csakhamar hallani, amint az udvaron a nagy ágyuk végig dübörögnek s negyven testőr vonul be a betegszobába. Vén harcászok szürke szakállal. Láttukra a kis dauphin tapsolni kezd. Egyet meg is ismer, elő is szólit közülök.

— Vén lotharingi te . . .

A vén harcász opalép az ágyhoz:

— Szeretlek téged öreg lotharingim. Jöjj ide mutasd meg szabályadat . . . Ha a halál ide jön, ugy-e levágod véle?

A lotharingi felel:

— Igen Monseigneur . . .

Hanem bizony két nagy könyecsepp gördü végig marcsona arczán.

E perczen az udvari pap lép a kis daup-

Valódi első
minőségű,
hegyi

fehér és vörös borok

olcsó árban
kaphatók

Czeplédy Sándornál

„ZÖLDFÁ“-
szállodában.

A püspöki konferencia.

A lapokban ismételt közölte volt a hír, hogy a bibornok hercegprímás e hó 11-ikére a magyar püspöki kart konferenciára hívta egybe, mely konferencia e hó 28-ikára halasztott el. Illetékes körökben a püspöki konferencia összehívásáról s annak elhalasztásáról mit sem tudnak, mivel még egyik határidőre sem érkezett meghívó.

Az uralkodók vadászata.

Távirati tudósítás.

A nagy harczijátéknak, mely kemény próbára tette egy a magasabb katonai vezér egyéniségeket, mint a csapatokat, — vége. Ő Felsége és koronás vendége szintén kivették részüket a fáradságból, míg élénk figyelemmel kísérték az összpontosított 80,000 ember harcmozdulatait.

A háborusdinak vége s a fejedelmek rövid pár napot a férfias szórakozásnak szentelnek.

Tatáról Frigyes főherceg vadban gazdag vadászterületére utaztak.

A vadászatról tudósítók a következőket távirja Bezdánból:

Az idő nem akar kiderülni. Csak rövid időre szünetel az eső, hogy azután ujult erővel induljon neki. De a legnagyobb sár sem csökkent a felséges vadászok cserkésző kedvét. A német császár tegnap délután kipihente az éjjeli vadászat fáradságait azután udvari tanácsosával együtt a ma érkezett berlini futár hozta állami aktákat intézte el. Az est beálltával Vilmos császár cserkészésre ment, melynél a vadászszerecsere erősen kedvezett puskájának. A császár ismét Karapancsán a vadászok közelében cserkészett, mely alkalommal egy gyönyörű 18 as szarvasot lőtt. Később még egy ritka szépségű, erős 14 es került Vilmos császár puskája elé, amelyet a császár egyetlen lövéssel terített le. Az első nap eredménye tehát három szarvas, egyik szebb példány a másikonál. Az este lőtt szarvasokat csak este 10 órakor fáklyák világítása mellett volt lehetséges az erdőből kiszállítani. Sötét éjjel volt, mikor Vilmos császárnak bemutatták

a haza hordott vadász-zsákmányt. A császárt vadászatának kedvező eredménye nagyon kellemesen érintette. Több ízben fejezte ki megelégedését a társaságában levő Frigyes főhercegnek és Scholl gróf ezredesnek. Gyönyörű szép látvány volt, midőn a vadászok előtti tisztásra gyülekezett vadásztársaság a fáklyák fényétől vöröslő fák alatt megszemlélte a füre terített óriási szarvasokat. A német császár a szarvasok mellett állva hosszasan gyönyörködött agancsaik erős kifejlődésében és szépségükben.

A vadásztársaság vidám hangulatban maradt együtt még fél óráig, mialatt a császár folyton derülten beszélgetett kísérőivel és a karapancsai vadászok lakóival. A császár ezután nyugalomra tért.

Ma reggel Vilmos császár ismét a karapancsai erdőben cserkészett. A vadászat eredménye ismét kedvező volt. Azután a császár Frigyes főherceggel együtt kocsira ülve, a Köröserdőbe hajtatott, ahol ma együtt ebédel királyunkkal.

Elítelt rendőrbiztos.

Még 1894 év őszén Ferdényi Olivér káptalani főtiszt panaszt tett a rendőrségnél, hogy a káptalan erdejéből nagy mennyiségű fát loptak és azt eladás végett Nagyváradra hozták be.

Itt meg is vette három egyén a fa mennyiségét, hogy lopott volt-e nem tudták.

A panaszt Mandel Ferencz rendőrbiztos vette fel, ki azonban bár tartott valami előnyomozás féltét, de ezt csak öt hónap múlva jelentette be.

A főkapitánynak ez feltűnt, és Mandelt kérdőre vonta, ki azonban azt állította, hogy Ferdényi Olivér a panaszt vissza vonta, mert az emberek tulajdonképpen nem is loptak semmit és így nincs is mit nyomozni.

Ez állítás azonban nem volt egyéb, mint talán nem is rosszakaratu palástolása a hivatali hanyagságnak.

Igy került ügye a kir. törvényszék elé, hol tegnap meg is tartották a végtárgyalást.

Millye Gyula elnökölt a végtárgyaláson.

Szépen, tapintatosan vezette a kihallgatást, melyen a vádak beigazolást nyertek.

Az ügyész hivatalos hatalommal való visszaélés és megvesztegetés vétségével vádolta Mandelt, ki védelmére nem igen hozottfel semmit. Emberi hibának és nem rossz akaratnak minősítette vétkét, melynek elkövetéséből teljesen hiányzik a bűnözési hajlam, avagy haszonlesés s nyoma sincs a rossz szándéknak.

A törvényszék be is tudta enyhítő körülmény gyanánt a vádlott által elmondottakat s az enyhítő és terhelő körülmények egybe vetésével száz forint pénzbírságra és viselt hivatalának elvesztésére ítélte.

Vádlott és ügyészaz ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Egy önfeladott pillanat.

— Végtárgyalás. —

Megirtuk annak idején Marozsán Bálint és Bitró Mitru esetét.

Mindketten napszámosak voltak s együttáltak a piacon. Marozsán alaposan be volt pálinkázva s heczelte Biró Mitrut, ki valami sértő válaszzal felelt a részeg ember vicczére.

Marozsán annyira felbőszült erre hogy a kapa nyelét vette elő s főbe vágta Birót, ki eszméletlenül terült el a földön.

A sebesültet haza szállították s gondos gyógykezelés alá vették, mind ez azonban semmit sem használt, pár nap múlva Biró Mitru meg halt.

Az orvos rendőri bonczolás kiderítette, hogy a halál közvetlen az ütés hatása alatt állott be s ezért folyamatba tették Marozsán ellen a bűnvádi eljárást.

Tegnap tartotta meg a kir. törvényszék Millye Gyula törvényszéki elnök vezetése alatt a végtárgyalást.

Legelőször Marozsánt hallgatták ki. Össze esett, vad arczu férfiú s szemeiből elő csilámlik a szenvedély tüze s minden mozdulata elárulja, hogy ez az ember, tulságosan élvezi a szeszt, melynek mérge, már az agyvelőn kívül, a testet is meglepte.

Próbálta szépítgetni a dolgot az ő szim-

hin ágyához, s megmutatva neki a feszületet, hosszabb ideig beszél hozzá félhangon. A kis dauphin csodálkozó arccal hallgatja s egyszerre csak félbeszakítja őt:

— Nagyon jól értem, abbé én amit mond; de hát nem halhatna meg helyettem az én kis Beppó barátom, ha sok pénzt adnának neki? . . .

A pap tovább suttog de a kis dauphin sehogyse akarja bevenni. amit mond. Végre a pap megáll, mire a kis herceg veszi át a szót mely sóhajjal:

— Minden amit abbe úr beszél, nagyon szomorú! De egy mégis vigasztal: ott is, a csillagok honába, dauphin leszek . . . Tudom hogy a jó Isten rokonom, s úgy fog banni velem, amint engem megillet . . .

Majd édes anyjához fordulva, hozzáteszi:

— Hozzák ide legszebb ruháimat, fehér hermelin palástomat, bársony keztyűimet. Az angyalok tiszteletére diszbe öltözöm, s mint dauphin lépek a paradicsomba . . .

A pap harmadszor is a dauphin fölé hajlik s beszél hozzá csöndesen, hosszasan. Egyszerre csak a kis dauphin fölé hajlik s beszél hozzá csöndesen, hosszasan. Egyszerre csak a kis dauphin megharagszik, s belevág:

«De hát akkor», így kiált nem érdemes dauphin-nek lenni!»

Ezzel a falnak fordul a kis herceg és sir keservesen.

Epizód «Sobri» életéből.

Írta: Izdem.

Sobri, a híres magyar betyár életéből közlöm a következő epizodot amint azt egy 1843-ban Libcsében megjelent német könyvben olvastam.

Az 1837-ik évben történt a Bécs és Pest között közlekedő vonaton.

A kocsik egyik szögletében egy hölgy ült, ki valamiképp fiatal s bizonyára kedves is lehetett és nyakán yalódi shawl homlokán pedig hamis hajtnicsot viselt. A másik szögletben egy gyönyörű szőke haju kék szemű leány foglalt helyet. Azon szépségek közé tartozott, akikbe az ember a nap bármely részében fülig szerelmes tud lenni. E két hölgy között egy kicsiny, kövér uri ember ült beékelve mint nap és éj közlé az esti szürkület. Vörös sapkát és kénsárga nankinkabátot viselt. Telt arczán örökös mosoly ült. Szerembe velük egy nyurga férfi ásitozott. Vörös pofaszakála kék selyem nyakkendője, kifejezéstelen beefsteak-arcza és sárgás zöld arczsine rögtön elárulták. Albion fiát az angol turistát. — Kiegészíté a társaságot egy ismert nevű német író. Az angol a barna éjjel és az író a szőke nappal ült szemközt.

— Pompás tanálmány ez a vonat, szól a nankinkabátos ur. — Oly kényelmesen és olcsón lehet most utazni. Az egész ut Bécsből Pestig nem kerül többé 132. 150 szál kénygufánál.

— Ön mindig gyufákkal számol? kérdé az író.

— Szolgálatjára uram. Meg is mondom, miért. Van szerencsém ugyanis gyufagyárosnak lehetni s így mindennek értékét az én gyártmányaim által fejezem ki. Másnap a forint 60 pengő krajczár nekem azonban 3000 szál kénygufa.

— Gyakran utazik ön Pestre? — kérdé az író.

— Majd minden hóban.

— És hol szokott ön megszállni?

— A két pisztolyban. Oly olcsón él itt az ember! Én rendszerint három-négy napig időzőm ott és sohasem töltök el többet 60-70.000 szál kénygufánál.

— Mit költ el ön? szállt közbe az angol.

— 60-70.000 szál kénygufát.

— Goddam! Kiáltott fel az angol a legnagyobb csodálkozással.

Egy kis állomás jött közbe. A kocsik előtt egy szegény vándorlőlegény állott.

Az embernek jótékonykannak kell lennie, — szól, a kövér ur kihuzva bőrpénzszényét, melyből egy hat krajczárost kivéve, odadobta azt a szegény ördögnek: Vedd barátom, ezt a 300 kénygufát s menj Isten hírével!

— Bocsánat, hogy meszölítom önöket, — kezdé ezután a valódi shawl és hamis hajtincs tulajdonosnője, — két nap óta nem olvastam ujságot, megmondhatná-e önök közül valaki hogy állanak a cs. kir. szabadalmazott Ferdinánd-északi vasut részvényei?

— Én nem szoktam ujságot olvasni, — szól a kénygufás ur.

pla felfonásával, mind ez azonban semmit sem használt.

A védelmet Mártonffy Bogdán ismert nagyváradi ügyvéd terjesztette elő, ki beszédében, mint enyhítő körülményt tüntette fel azt az állapotot, melyben a tett elkövetésekor a vádlott volt.

A törvényszék rövid tanácskozás a vádlottat két évi fegyházra ítélte.

Fellebbeztek!

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szeptember 18. Nagyvárad pénzügyi bizottságának ülése d. u. fél 4 órakor.

Szeptember 18. Táncmulatság Konyáron.

Szeptember 19. Iparos ifjak egyletének zászlófelavatási ünnepélye Érmihályfalván.

Szeptember 20. A tüzérlaktanya átadása.

Szeptember 24. Katonai lövésár Nagyszalontán.

Szeptember 25-26. Lóversenyek Nagyváradon.

Szeptember 26. A nagyváradi áruaktár r. t. közgyűlése d. e. 11 órakor.

Szeptember 26. A tenkei ipar és gazdasági takarékegylet nagygyűlése.

Szeptember 27. Katonai lövésár Nagyváradon.

Október 3. Tenyészállatkiállítás B.-Diószegen.

Október 4. Megyei közig. bizottsági ülés.

Október 14. Városi közügyek.

Október 15-20. Katonai ellenőrzési szemle Nagyváradon.

Régészeti és történelmi múzeum (Shlauch park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A kongrua-bizottság ülése.** A kongrua ügyében teljesített lelkészi jövedelemnek összeírását tegnap tárgyalta dr. Bulovszky József elnöke alatt a kiküldött bizottság. Jelen voltak; Papp Miklós kir. pénzügyigazgató, Dus László főjegyző Komlóssy József tb. főjegyző s a lelkészek. Dél előtt a r. kath. plébániáknak jövedelmeit állapították meg, minden akadály nélkül. Délután a gör. kath. lelkészek jövedelmeit tárgyalták, mivel azonban a főesperes hitelesítése hiányzik a stola-díjak megállapításáról, erre nézve pótlást rendeltek el, és pedig 15 nap alatt, a mikor a bizottság ismét össze jön s ez alkalommal fogják összegezni az egyes plébániák jövedelmét.

* **Kitüntetett honvédezedes.** A nagyváradi 4. honvéd-gyalogezred derék ezredese: Virányi Géza szép és megérdemelt kitüntetésben részesült a tatai

királygyakorlatok alkalmával. A vezetése alatt álló honvédség kitűnő képzettsége, magatartása magára vonta a vendég uralkodó figyelmét is s az elismerésnek a német császár azzal adott kifejezést, hogy kitüntette a vörös sasrend II. osztályu jelvényével. A kiváló jeles törzstiszt a mennyire kiérdemelte e magas kitüntetést, éppen oly örömmel fogadja Nagyvárad város előkelő közönsége a katonai éretnyek ezen elismerését, mely egyben dicséret az egész ezredre is. A kitüntetést Virányi ezredes Bicskén kapta meg s a tisztikar sietett kifejezni örömét a kitüntetéshez.

* **A bibornok elutazása.** Dr. Schluch Lőrincz bibornok püspök a ma reggeli gyorsvonnattal Budapestre utazik.

* **Bognár kanonok az egyetemen.** A budapesti tudományegyetem megnyitó ünnepélyén, holnap vasárnap Bognár István nagyváradi kanonok, volt egyetemi rektor, hosszabb beszédet tart, a melyben visszapillantást vet az elmúlt tanévre. Ez alkalommal még beszédet mondanak dr. Ztyögöd Benő Uj-Dékán és Herczeg Mihály új rektor

* **A gyorstüzelő ágyu a manővereken.** Az ideai hadgyakorlatok szenzációs ujtása az, hogy a 4. és 5. hadtesthez tartozó összes ütegek már az új gyorstüzelő ágyukkal szerelik fel. E célra a mostani ágyukat használják fel, melyeken több átalakításokat tettek. A gyorstüzelő-ágyukkal tett kísérletekről, melyek a hadügy-miniszter megbízásából Kropatsék tüzérségi főfelügyelő vezetése alatt Bécs környékén folytak, már három hónappal ezelőtt megemlékeztek a lapok. Ezen kísérletek eredménye volt a régi ágyuk átváltoztatása, a gyorstüzelő rendszer szerint sarok behozatala a két fentebbi ezrednél. A jelenlegi átalakítások nem sokba kerültek, ez azonban mégis csak kárba vezett költség, mert előbb-utóbb átkell térni egy teljesen új ágyu-park beszerzésére, miután több hátrányos oldala van az ilyen gyorsá avanszirozott régi ágyunak. Maga az átalakítás az ágyu csövére és a lafettára vonatkozik, de kihat a töltény s a többi ágyu részletre is. Az ágyu csövén az lesz az ujtás, hogy a czünderre egy zárt alkalmaznak, melylyel eleje lesz véve az olyan balesetnek, melynek elég sűrűn előfordulnak a töltés explodálása folytán, mint pl. a Krétamelletti orosz hadihajó katasztrófa

alkalmával történt. Ez a zár még az időelőtti elhamarkodott lövést is meggátolja. A lafettánál pedig egy visszaugró készülék lesz alkalmazva, melynek főalkatrésze egy emeltyű, mely az ágyunak a lövés utáni hátraszaladását redukálja csekélyre, a mi igen nagy időspórolással jár.

* **Autonomiai mozgalmak.** A kolozsvári főesperességi kerület papsága Biró Béla főesperes elnöke alatt tartott ülésben Pád István címzetes kanonokra, az erdélyi róm. kath. státus előadójára adta szavazását, mint autonomiai képviselőjére.

A nagyváradi egyházmegyében az autonomiai választásokról a következő értesítést kaptuk tegnap: *Hosszupályi 19, Derecskén 21, Diószeg 24, Ér-Keserűn 9, Görbeden 19* szavazattal dr. *Hoványi Gyula* lett megválasztva. A választások a váradi kerületben hétfőn érnek véget.

* **A debreczeni róm. kath. főgymnasium terve mindinkább halad a megvalósulás felé.** Azok a tárgyalások, amelyek a kisprépostság által felajánlott huszezer forintos hozzájárulás tárgyában folynak, nemsokára be fognak fejezteni. Helyreigazítást kíván az a sok helyen kolportált hír, hogy Szakszó Rezső, a volt kisprépost, a gymnázium érdekében 20,000 forintnyi terhet háritott volna utódjára, dr. Wolafka Nándor v. püspökre. Illetékes helyen kijelentették, hogy Szakszó Rezső a kisprépostságot nem terhelte meg, mert saját vagyonából fordított mintegy 20,000 forintot építkezésekre és beruházásokra, mely összeg értékét utódjára, dr. Wolafka Nándorra hagyta.

* **Az önkéntesek vizsgálja.** Hétfőn reggel kezdődnek meg Nagyváradon a tiszti önkéntesi vizsgák, melyre gyakorlatokról csak a napokban hazaérkezett bakák erős drukkolással készülődnek. E hírrel kapcsolatosan jegyezzük meg azt is, hogy az idén oly nagy számban jelentkeztek, az egyéves önkéntesek a 37. gyalogezredhez október 1-én leendő bevonulásra, hogy 5-öt közülök a honvédséghez kellett áthelyezni, mivel a létszám már teljesen betelt. A nagyváradi fiuk közül Budapestre mennek szolgálni Miskolczi Jenő és Antalóczi Nándor, Aradra a huszárokhoz Bartos Adorján, Bécsbe a 15-ik cs. és kir. huszárezredhez Des Escherolles Kruspér Sándor dr. Nagyváradon mint egy 25 önkéntes tog szolgálni az idén.

* **A nagyváradi zszurnalisztika köréből.** Szathmáry Zoltán hírlapíró, »Debreczeni Hírlap« belmunkatársa tegnapról fogva belépett a helybeli »Szabadság« redakciójába.

* **Itthon vannak a honvédek.** Három hete körülbelől, hogy vitéz honvédek eltávoztak körünkől, az ország másik részébe, hogy ott a király gyakorlatokon bemutatják képességüket a koronás király és fejedelmi vendége, a német császár előtt. A többi honvédekkel együtt pompásan kiállották a próbatüzetet. A kiállott óriási fáradság után csak természetes, hogy pompás zeneként hatottak rájuk az uralkodó kürtösének »lefuvó« hangjai. De még azután is kijutott a »strappá«-ból. Másfél napi pihenő után Bicskéig nyűtték a bakkancsot. Csütörtökön este azután felültek saját különjókra, a melyet a M. Á. V. állított össze. Soha nem jött lassabban a vonat, mint most; annyira vágytak látni már honvédek a kedves otthont, a pak-fongnak csufolt Nagyvárad határát. De éppen ilyen vágyakozással vártuk mi is haza derék honvédeinket. Végre mégis csak megérkeztek tegnap délután 5 óra 48 perczkor. A pályaudvaron családok s különösen a tisztikar volt kint nagy számmal, hogy üdvözlje az érkezőket. A csapatokon nyoma sem látszott a kiállott fáradságoknak. Bevonultak a laktanyához, hol imához vezényelték őket. Hozta Isten derék honvédeinket!!!

— S miért nem? kérdé az író.
— Mert mindenikben ugyanaz van s mégis egyikben sincs semmi.
— Ön talán azt se tudja, hogy az arany és ezüst hogy áll?
— Én kénygyufáimon kívül a világon semmivel sem törődöm s hála Istennek, ezt nem is bánom meg. Ezen a kerek földön én vagyok a legboldogabb ember. Van egy szép leányom, kivel — ha kedvére való kérést kap — tízmillió hozományt adok.
— Tíz millió forintot? kérdé az író.
— Nem, kénygyufát, — felelte a vastag ur — és van még egy kilencz éves fiam, aki okvetlenül tanár kell, hogy legyen. Vettem most Bécsben a kicsinek valamit, ami igen sok mulatságot fog neki szerezni.
— Mit, ha szabad kérdeznem?
— Banerfeld vigjátékai és lapföldi grammatikát; a fiunak minden nyelvet meg kell tanulnia, ez a fő dolog. Igen olcsó könyv volt: az egész csak 9240 kénygyufába került.
— bagatell!
— Lapföldön is vannak vasutak? kérdé a barna hölgy.
— Nincsenek, felelt a vastag ur, — de iramszarvasok vannak.
— Gondolja ön, hogy a Ferdinánd északi vasut részvényei jövedelmezni fognak?
— Ehhez nem értek, — szólt a kénygyufás ember.
— Ön is vesztett a tegnapi fogadásoknál?
— Egy kénygyufát sem.
— És így tovább. Minden tizedik szó, a

mi a vastag ur száját elhagyta, kénygyufa volt. A barna hölgy minden állomásnál az állampapírok és vasutárszvények fölött kérdőzködött, az angol pedig tátott szájjal, önfeláradtan bámult a kénygyufára.

A vonat végre Pozsonyhoz ért. Itt a kénygyufás ur leszállott s csakhamar utána az angol is.

Master Beefsteak odalépett egészen a kénygyufás ur mellé.

— Mennyi kénygyufát költött el ön a »Két Pisztoly«-ban?

— Legutoljára 19.350 szálát.

— Goddam, én bámulom önt!

— Miért? kérdi a vastag ur.

— Hogy ön képes volt annyit fát és kénygyufát megemészteni.

— Oh Beefsteak! — kiáltott a vastag ur ismét beszállva.

Az író egész Pestig folyton kacagott. Itt azután elkísérte a szőke napot egész a szállodáig; de ki irhatja le ijedségüket, midőn észrevették, hogy a hölgynek aranyórája lánczos-tól, az írónak tárczája a pénzzel együtt, eltűnt.

— Megloptak bennünket, — kiáltották mind a ketten.

Nyolcz nappal az eset után értesültek róla, hogy a közönyös utas, a vastag ur, ki minden kénygyufával számított, nem volt más, mint — Sobri, a híres magyar betyár.

Eddig a történet, és történetnek jó, de hogy valóban megtörtént-e, arról már nem kezeskedik.

* Epizód a 37. gyalogezred gyakorlatán.

A nagy manőver, a melyet Arad környékén izdadtak végig a debreczeni bakák, ma délelőtt ért véget Temes Hidegkut és Alis között. Az aradi »Alföld«-erről a hadijátékról érdekes esetet beszél el, mely nagy feltűnést kelt különösen katonai körökben. Hidegkuton és környékén a 37. és 39. gyalogezred és 29. és 101. ezred egy-egy zászlóalja tanyázott megfelelő lovasság és tüzérséggel. Mindeu perczen várták az alár-mirozást, hogy az ellenségek induljanak, mikor hire ment, hogy a falu alatt az ellenségek egy huszár patroulja jár. Szinte hihetlennel látszott az az ügyesség, hogy olyan erős őrizet alatt álló helyre ellenség jutott volna, de való volt. Mikor ellenük mentek, eltűntek a fűzben. Másnap mikor a hadtest elvonult, a train hátvédet mintegy 300 lépésre követte fedezetül — az ellenség patrouilleja. A mi ugyan operett-beli szituáció.

* **Készülődés a német császár fogadtatására.** F. hó 16-án reggel Kis-Sebesről kilencz kocsis koczka követ indítottak utnak Budapest felé 4000 frt határidő biztosítással. E kövekkel rakták ki csütörtök estétől kezdve éjjel-nappal tartó szakadatlan munkával Budapestnek egyik utcáját melyen a németek fejedelme hétfőn végig kocsizik.

* **Járványstatisztika.** Dr. Popovics György megyei főorvos beterjesztette az alispánhoz tegnap a megye területén szeptember 1—15-ig előfordult járványos betegségekről szóló statisztikát, mely szerint roncsoló toroklobban csak 1 megbetegülés fordult elő, mely még a múlt hónapról maradt fenn, vörhenyben 5 megbetegülés fordult elő, melyek a multkoriból maradtak, kanyaróban egyetlen megbetegedés sem fordult elő, hökhurutban 5 megbetegülés fordult elő. — Az egészségügyi viszonyok tehát feltűnően jók még folyvást a megyében. Csupán a maláirának van egy-két áldozata minden községben de halállal egy sem végződik. A tegnapi hűvösre vált leő azonban valószínűleg rövid idő alatt majd megváltoztatja e kedvező statisztika képét.

* **Város költségvetése.** Nagyváradi város pénzügyi szakbizottsága ma, szombaton délután érdekes ülést tart. Ez alkalommal a jövő évi költségvetést tárgyalják, s így hosszú, élénk vitatkozásra van kilátás.

* **Választók figyelmébe.** Az országgyűlési képviselő választásról szóló 1874 évi XXXIII. cz. 49. §-a alapjáú f. hó 20-tól 30-ig közszemlére lesznek téve a városházán a névjegyzék kiigazítása végett mindazon határozatok a melylyel valamely felszólalás eluttasított. b.) valamely név kitörlése elrendeltetett c.) a mely oly felszólalás felett hozatott melyre észrevétel adatott be. d.) Mindezekre a nagyváradi képviselő választókat saját érdekükben e helyett és figyelmeztetjük.

* **Lovaskürtösök a honvédek számára.** Hir szerint mind a 28 honvédegységezdred egy-egy lovas ezredkürtöst kap. Ezeknek őrmesteri rangjuk lesz és szükség esetén hívívő lovasokul is használják őket. Ezzel kivül a 94 honvédzászlóalj mindegyike egy-egy zászlóalj-kürtöst kap káplári ranggal. Eddig a honvédeknel csak minden ezrednek volt egy-egy zászlóalj-kürtöse.

* **A Pálffy huszárak gyásza** című tegnapi hírünkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy néh. erdődi Pálffy Móricz nem 1861, hanem csak 1873 óta volt a 15-ik huszárezrednek tulajdonosa. A jövő évben lett volna negyedszázada annak, hogy a grófot ezredtulajdonossá nevezé ki Ő Felsége s a duszgazdag gróf ez alkalomból egy nagy alapítvánnyal akarta meglepni ezredét, melyből azonban most már semmi sem lesz, ha csak a gróf végrendeletében erről meg nem emlékezett.

* **Az idej ujonczozás.** Az idej sorozáson bevett utonczokat már beosztották az egyes ezredekhez. A beosztottak számai különösen az első korosztályból oly nagy, hogy már az első korosztály jó részét, a honvédséghez osztották be. Nagy számmal vannak a soron kívülálló ifjak, kik mind a közös hadsereghez lettek be-

osztva. Az idej ujonczozás tehát, mint látható igen jól ütött ki, mely jó jel, az ifjak fejlődését tekintve.

* **Vámház-utca kövezése.** Bele lovagolták egy gyártelep kedvéért a várost ezekbe kerülő kövezési munkába s most azon felül még olyan állapotot s annyi bajt okoztak az ottani lakosságnak a melyen ha rélyes rendőrségünk volna 24 óra alatt segitenének. Vámház-utczát burkoltatja a város s mig addig semmi baj nem volt a háztulajdonosoknak a csapadék vízzel, most ezrekbe kerülő feltöltéssel az udvarokba szorítják a vizet. A másik absurdum, hogy a közuti vasut már jóelőre felemeltette a vágányokat s most szekérel nem lehet az udvarokba bejutni. A lakosság már felszóllalt a türehtelen állapotok ellen, de eredmény nélkül, miért is most a polgármestert kéri, hogy tapasztalt erélyességével érdekükben intézkedjék.

* **A megénekelt miniszter.** Vajjon ki énekelte volna meg valaha Perczel minisztert, ha a szerencsés véletlen össze nem hozza Hazafi Verai Jánossal. A nemzet dalnoka szokása ellenére Tatán akad össze az excellenciás urral, a kinek verseit kinálhatta.

— Vegyen már egy pár verset, — nógatta Hazafi Verai János a minisztert az irodalom pártolására.

A miniszter, ki néhány főtiszt társaságában volt, magas figyelmére méltatta a vándor poétát és azt mondotta neki:

— Veszek, János, ha tudsz nekem mondani egy rigmust.

Hazafi pózba vágja magát, végig nézi a minisztert és a kalapján akad meg a szeme, mire azonnal kipattant a vers:

Gyűrött a kalapod,
Inog az alapod.

A miniszter a versért megfelelő jutalomban részesítette az ő első poétáját azzal a megjegyzéssel, hogy a jövőben tartózkodjék a politikai czélzásoktól, a kik hallották, nagyot nevettek, az egyik tábornok pedig azt mondta:

— E szerint legközelebbre kormányválság várható?

EGYESÜLETEK.

Biharmegyei népnevelési egyesület ülése.

Két havi iskolai szünet után tegnap d. u. tartotta a magyar kultúra érdekében oly szép eredménnyel prosperáló biharmegyei népnevelési egyesület választmányi ülést a tankerületi tanítóegylet helyiségében Szunyogh Péter alispán elnöke alatt. A tagok élénk érdeklődése mellett ott láttuk: Sipas Orbán alelnök Dr. Tóth Mihály, Heringh Sándor, Böszörményi Géza, Stark Gyula, Réz Mihály, Jánosházy János, Eszenyi Sándor és Winkler Lajos egyleti titkárt.

Elnök szives szavakban megnyitván az ülést titkár jelenti, hogy a kiküldött íveken ujabbán 25 rendes, 11 pártoló és 1 alapító taggal szaporodott az egyesület, melynek képesen elhatározottat, hogy az állami tanítók a belépésre s a kint levő aláírási éveknek, pedig mielőbbi beküldésére illetők felkéressenek.

Az »Emke«-átiratát, melyszerint elhunyt derék elnökének szobrot emel s ahhoz anyagi támogatást kér részvénytulajdonosok s a gyűjtő iv körözésével intéztetett el.

A nyűved i pusztai iskolának számológép s megyei térkép megadatatik, a többi tanzserekre nézve pedig utasítattik, hogy a tanfelügyelőség útján az államhoz folyamodjék! Mikula János pojánai g. kel. tanító a magyarnyelv sikeres tanításáért pénzségély iránt benyújtott kérvénye politikai okból nem volt teljesíthető. De mivel nevezett paptanító államilag hasznos tevékenységet fejt ki, későbbi érdemleges intézkedésre ajánlatott; Fuszó nőképződei növendék 15 frt segélyének a megadása a tanulásbani további előmenetelétől tétetett függővé.

Dr. Tóth Mihály indítványára a főszozabirók felkérésnek az egyesületi nyugták beváltásának szorgalmazására. Hosszabb eszmecsere tárgyát képezte a miniszteri tervezet népnevelési egyesület állandó bizottságának megalakítása iránt. Mivel a tanulmányozást igényel, az

egy előadónak megfelelő javaslat tétel végett kiadatott, mely tisztséget agilis tanfelügyelőnk Sipos Orbán vállalta magára.

A kerületi betegsegélyző pénztár ülése. A nagyváradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor kert-utcai helyiségében ülést tart, mely alkalommal több fontos belügy kerül elintézésre.

A nagyváradi zenekedvelők dalegyletének ma szombaton d. u. 6 órakor, a községi polgári leányiskola korona-utcai helyiségében tartandó alakuló gyűlésére a közreműködő tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívom. Beleznay Antal karmester.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— **A „Kath. szemle szept. októberi füzeté.** E kitűnően szerkesztett magyar kath. revue szeptemberi-októberi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Az ember tragédiája: Dr. D u d e k Jánostól. S ő r ő s P o n g r á c z; Verancsics és a reformáció Dr. S t u c k n e r János: Üzlet és erkölcs. S z i l v e k Lajos dr. Majomtól emberig. B a r t h a József dr. Szépirodalmi lapjaink erkölcsi iránya. Az ujonnan kanonizált szentek. K i n c s István: A remete unokája. Elbeszélés. L é v a y Mihály Költemények. K o l m á r József: Költemények: Eszter. Regény. Könyvismertetések és bírálatok.

— **Iparosok számára irt Fogalmazástan** jelent meg *Buzárovits* Gusztáv könyvkiadónál Esztergomban. A munkát *Györffy* János székesfővárosi tanító irta, ki mint gyakorolt és ügyes tanító valódi élelátással tekintett be az iparosok életébe s megismertette azok különféle viszonyait s mindazon tudnivalókat, melyekre a mai művelt iparosnak szüksége van. Alkalmos példákkal szolgál a különféle üzleti helyekre s az összes ügyiratok- és okiratokra. Részletelesen foglalkozik a váltóeljárással és következményeivel. Alaposan tárgyalja az iparos-üzleti könyvekről szóló fejezetben a könyviteltant, árukönyvet, megrendelési könyvet, munkakönyvet stb; egyszerű és könnyen érthető nyelvezettel magyarázza az ipartörvényt s végül világos példákat nyújt az ipar bejelentések, czéggjegyzékek és hirdetések eszközlésére s megismereteti a telekkönyvet. Az iparosoknak e nélkülözhetetlen tanácsadója 120 oldalra terjed s ára kötve csak 40 kr. Kapható a kiadónál és Esztergomban és minden hazai könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZ.

Nagyváradi leány haladása.

— Amon Margit jutalomjátéka. —

Pár hónap előtt egy nagyváradi leány végezte el a szini képezdőt. A fővárosi lapok, valamennyien elismeréssel irtak e leányról, kiből minden kellék s az Isten adta tehetség is meg van arra, hogy nagy művésznő legyen belőle.

E nő Amon Margit volt, kit Leszkay András rögtön szerződtetett és ide jött hozzánk Nagyváradra, hogy itt mutassa be legelőször tehetségét s a szülőváros falai között vegye azt a rutint és bátorságot, melyre igen nagy szüksége van egy művésznőnek.

Öt hónap alatt, A m o n igen nagy s mondhatni rohamos haladást tett s mi bizonyos foku örömmel konstatáljuk e tényt, mert lapunk volt az első ki elismerőleg irt e tehetséges művésznőről.

Itt működése alatt, hatalmas sikert aratott »Lilit«- »Bőregér«- »Kis herczeg«- »Dobó Katicza«- »Madarász«- stb. szerepeiben s mindig kitűnt, minden szerepében a tehetség, melyhez nagy mértékben járult az ambíció.

A mai jutalomjátéka alkalmával is bizonyára kifogja tüntetni magát. A közönség érdeklődéssel néz Amon jutalomjátéka elé, mert a »Három Kázmér«-ban levő Ellen-Blach szerepe oly nehéz, hogy rutinirt színésznőnek is minden erejét igénybe veszi.

Érdekes lesz a bicikli is. Biciklin jön a színpadra s ekkor éneklő, a nagy hatást elért »telefon-kuplét« is.

Az előadásra jegyek már alig kaphatók s már tegnap valósággal megrohanták a pénztárt.

Az utolsó színházi hét. A jövő hétvégén bezárulnak a fabódé ajtai. Most már nagyjából össze is van állítva az utolsó hét műsora. Hét-főn az elaggott iparosok javára, teljes bérlet szünetben a »Gyimesi vadvirág«-ot játszik, kedden Balla Kálmán bucsujául a »Dolovainábob« kerül színre. Szerdán »Virág Sándort« Kiss Rezső premierjét adják. A jövő héten két jutalomjáték is lesz. Székely Irén jutalomjátékául a »Kék asszony«-t játszik Müller Ottó karmestereitől pedig a »Színházi képtelenség«-et, mely utóbbi előadáson az egész személyzet részt vesz. Ebben lesz egyopera részlet is, mit az énekes személyzet fog előadni. Utolsó előadásul »Keresd a szíved« fog színre kerülni. A szezon, a Salvini előadások s fejezik be.

SPORT.

A nagyvárad-i lóversenyek.

— A nevezések. —

Egy hét múlva megnépesedik a várad-i »gyep«, a szokásos őszi lóversenyek most is igen sikeresnek ígérkeznek s több jeles, ismert sportferfi vesz részt a futtatásban. A lóversenyt rendező bizottság szorgalmasan fáradozik, hogy minél sikerültebbé tegye a versenyt. A traenirozás naponkint, különösen a reggeli órákban erősen folyik. Az esős idő kissé kellemetlen, de a versenyzők erősen biznak, hogy a versenyig még jó idő következik be.

A nevezéseket a következőkben adjuk:

Elő nap 1897. szeptember 25.

Nagyvárad-város díja.

- Dékány Imre 7. é. sz. k. Czudar — 8. é. sz. k. Bitang.
- Olasz Elemér id. p. k. Hajadon — id. sz. k. Vércse.
- Székács Pál 6. é. s. k. Elvira — 6. á. f. k. Margit.
- Gr. Tisza Kálmán 6. é. sz. k. Daru $\frac{1}{2}$ 7. é. p. k. Linda.
- Vass Jenő id. s. p. k. Nóra — 5. é. sz. h. Daulus.

II. Bihari gátverseny.

- Beöthy Pál, 4. é. p. h. Rágalom.
- Nadányi Pál 5. é. p. h. Hetyke.
- Orley Kálmán 4. é. s. k. Csilla.
- Szunyogh László id. p. h. Csavargó.
- Szunyogh Zoltán 5. é. f. k. Fátyol.
- » » 4. é. p. k. Vigéc.

III. Akadályverseny.

- Gr. Bethlen Károly 3. é. s. k. Szidi.
- Hummel Árpád fhn. id. d. h. Apród (fo.).
- Pallay Lajos 5. é. s. k. Gyopár.
- » » id. p. k. Zerge (f. o.).
- Gr. Pejacsevich Albert 4. é. s. k. Tilinkó.
- Gróf Schönborn F. fhn. i. d. s. m. Arcen Csel.
- Gr. Sheönborn F. fh.
- Báró Szentkirályi Pál 5. é. p. k. Moly.
- Id. Vojnich Sándor id. p. k. Olyan nincs.

IV. Bihari díj.

- Dobozi Kálmán 7. é. fakó. k. Csillag — 7. é. fakó h. Csárdás.
- Székács Pál 6. é. s. k. Elvira — 6. é. f. k. Margit.
- Gr. Tisza Kálmán 7. é. h. k. Linda — 6. é. sz. k. Daru.

V. Félvér gátverseny.

- Gr. Bethlen Károly 3. é. sp. m. Hegyes.
- Csicsery Géza őrnagy 6. é. p. k. Győztes.

- Hatfaludi György hadnagy 4. é. sp. m. Zenész.
- Hummel Árpád főhadnagy 4. é. s. p. m. Akarat.
- Pallay Lajos id. p. k. Zerge.
- Báró Pletzger Rudolf fhn. id. p. h. Nevermind II.
- Rohonczy Lőrincz 6. é. s. k. Arabella.
- Báró Szentkereszthy Pál, 3. é. p. m. Makacs.

VI. Sikverseny.

- Beöthy Pál 3. é. s. h. Aristoteles.
- Csicsery Géza őrnagy 4. é. s. p. h. Ganimed.
- Mr. Gold 3. é. s. k. Eloila.
- Hummel Árpád nev. 3. é. s. p. h. Griff Báró Bánffy Albertnek.
- Jármy József százados 3. é. p. k. Feleség.
- Jékey Albert százados 3. é. p. h. Misesbna.
- Gróf Oejacsevich Albert 3. é. p. k. Buksi
- Gróf Pejacsevich János 3. é. s. k. Őszi Rózsa.
- Rohonczy Lőrincz 3. é. p. k. Klarinet.
- Gróf Schönborn F. főhadnagy 3. é. s. m. Tánczos (fo.).
- Báró Szentkereszthy Pál 3. é. s. k. Buksi.

VII. Ménesi díj.

- Bakats Béla, 4. é. p. h. Svengali (fv.)
- Beöthy Pál, 4. é. p. h. Rágalom (fv.)
- Nadányi Pál, 5. é. p. h. Hetyke (fv.)
- Szunyogh Péter, 4. é. p. h. Vándor (fv.)
- Szunyogh Zoltán, 4. é. s. k. Rengő (fv.)
- Gróf Tisza István, id. f. m. Dali (fv.)

Második nap. 1797. szeptember 26.

I. Aláírási díj.

- Dékány Imre, 7. é. sz. k. Czudar — 8. é. s. p. k. Bitang.
- Gróf Tisz Kálmán, 7. é. p. k. Luiza — 6. é. sz. k. Daru.
- Gróf Vass Jenő, id. s. p. k. Nora — 5. é. sz. k. Paulus.
- Olasz Elemér, id. p. k. Hajadon — id. sz. k. Vércse.
- Székács Pál, 6. é. s. k. Elvira — 6. é. f. k. Margit.
- Dobozy Kálmán, 7. é. fakó k. Csillag — 7. é. fakó k. Csárdás.

II. Mezei gazdák versenye.

Nevezés az oszlopnál.

III. Félvér akadály versenye.

- Gróf Bethlen Károly nev. gr. Toldalaghy Lászlónak, 5. é. s. k. Bolgár.
- Csicsery Géza őrnagy, 6. é. p. k. Győztes.
- Hatfaludi György hadnagy, 4. é. s. p. m. Zenész.
- Hummel Árpád főhadnagy, 5. é. sz. h. Apród.
- Pallay Lajos, id. p. k. Zerge.
- Báró Pletzger Rudolf főhadnagy id. p. Nevermind II.
- Roovnczy Lőrincz, 6. é. s. k. Arabella.
- Szunyogh Zoltán, 5. é. f. k. Fátyol.

IV. Nagy akadály versenye.

- Gróf Bethlen Károly, 4. é. s. k. Szidi.
- Pallay Lajos, 5. é. s. k. Gyopár.
- Pallay Lajos, id. p. k. Zerge (fv.)
- Gróf Pejacsevich Albert, 4. é. s. k. Tilinkó
- Gróf Söhnborn F. főhadnagy, 4. é. sz. k. Saprísti (fv.)
- Gróf Söhnborn F. főhadnagy, 5. é. s. m. Ossi.
- Báró Szentkereszthy Pál, 5. é. p. k. Moly.
- Id. Vojnich Sándor, id. sz. k. Olyan-nincs (fv.)

V. Vigasz versenye.

- Olasz Elemér, id. p. k. Hajadon — id. sz. k. Vércse.
- Székács Pál, 6. é. s. k. Elvira — 6. é. f. k. Margit.
- Vass Jenő, id. s. p. k. Nóra — 5. é. sz. h. Paulus.

VI. Gátverseny.

- Gróf Bethlen Károly, 3. é. s. p. m. Hegyes (fv.)
- Galom Oszkár százados, 3. é. p. m. Vándor.
- Csicsery Géza őrnagy, 4. é. s. p. h. Ganimed.
- Mr. Gold, 3. é. p. k. Etoile.
- Hummel Árpád főhadnagy 5. é. p. h. Akarat (fv.)
- Hummel Árpád főhadnagy nev. br. Bánffy Albertnek 3. é. s. p. m. Griff.
- Pallay Lajos 5. é. s. k. Gyopár.
- Jármy J. százados, 3. é. p. k. Feleség.
- Gr. Pejacsevich János, 3. é. s. k.
- Gr. Schönborn F. fhn. 3. é. s. m. Grobián.
- Gr. Spanochi Leó, 3. é. p. k. Torontál.
- Br. Szentkereszthy Pál, 3. é. s. m.
- » » » 3. é. p. m. Makacs (fv.)

VI. Agarász lovak versenye.

- Bakacs Béla, 4. é. p. h. Svengali.
- Beöthy Pál, 4. é. p. h. Rágalom.
- Nadányi Pál 5. é. p. h. Hetyke.
- Orley Kálmán, 4. é. s. k. Csilla.
- Szunyogh Zoltán, 4. é. s. k. Rengő.
- » » » é. p. h. Bezzeg.
- Szunyogh László, id. p. h. Csavargó.

A nagyvárad-i vivó-terem új szezonja. Báró Chappon Samu az ország szerte híres vivó mester az őszi és téli évadra meg nyitotta vivó termét. Ezen testet edző sportra fel hívjuk az ifjuság figyelmét. A berátások minden nap fognak eszközölni — a mesternek a holdas tempolm melletti lakásán.

Igazságszolgáltatás.

Érdekes sajtóper. Érdekes sajtóperrel fog foglalkozni a jövő hónapban a nagyvárad-i törvényszék. Reuss porosz herczeg ismert ügye kerül tárgyalásra. Reuss sajtóper indított mindazon lapok ellen, melyek egy rá nézve sértő hírt közöltek, illetve reprodukáltak. A nagyvárad-i esküdtszék előtt egyik aradi lap e fajta hírével fog foglalkozni. Az érdekes sajtótárgyalásra csak jegyekkel lehet belépni.

Husz frtért hat hónap. A kir. törvényszék a tegnapi napon tárgyalta Peicsik László ügyét, a ki barátjától, Szabó Lászlótól 20 frtot ellopott. Vádlott tagadta bűnös voltát. Több tanu kihallgatása következett ezután. A kik mind szemtanui voltak az eselnék s mindannyian terhelőleg vallottak Beicsik Lászlóra. A kir. törvényszék az ügyész beszéde után határozat hozatalra vissza vonult s néhány perc múlva az elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint Peicsik Lászlót a kir. törvényszék, mivel a lopás elkövetése belett igazolva, hat hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen ugy a vádlott, mind a kir. ügyész felebezett.

Hivatalos közlemény.

Hirdetmény.

A népfelkelők jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. t.-cz. értelmében a város területén tartozkodó helybeii vagy idegen illetőségű mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a haditengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek, kik népfelkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, évenként egyszer személyesen, vagy írásban jelentkezni tartoznak, ezennel felhivatnak, hogy a f. évben október hó 18., 19. és 20-ik napján, mindenkor reggeli 8 órakor, Nagyváradon, a kis városháza sorozó termében (Olaszi, Fő-utca, a Széchenyi szállodával szemben) akképen jelentkezzenek, hogy október hó 18-án az 1855—65., okt. hó

19-én az 1865. években született és Nagyváradon illetőséggel bíró, október 20-án pedig az 1856-75. évi szül. idegen illetőségű katonailag kiképezett népfelkelők jelentkezése fogelfogadtatni.

Ezen jelentkezést személyes megjelenés helyett írásban teljesíthetik:

- a) a népfelkelésre kötelezett tiszt (tisztviselő jelöltek);
- b) a törvényesen bevett egyházak és vallásfelekezetek felszentelt papjai, ezek papjelöltjei és papnövendékek, a mennyiben a népfelkelő jelentkezési kötelezettség alatt állanak;
- c) az állandó katonai vagy honvéd intézeteknél tényleg alkalmazott valamennyi jelentkezésre kötelezett személyzet;
- d) a jelentkezésre kötelezett közigazgatási és állami tisztviselők, a tanintézetek tanárai és tanítói, a községi és népiskolák tanítói, továbbá a hivatalosalkalmozók, fegyőrök stb., ha szolgálati alkalmazásukban nélkülözhetetlenek és a személyes jelentkezésre meg nem jelenhetnek;
- e) a pénzügyőrség és erdészet jelentkezésre kötelezett személyzete, valamint azok, kik a vasutaknál, gőzhajózási társulatoknál, a posta- és táviratnál és egyéb közforgalmi intézeteknél, valamint a hozzájuk tartozó gyárakban és műhelyekben tartósan felfogadva vannak és tényleg ott szolgálnak;
- f) a tengeri utazással ellátott és
- g) a cs. és kir. hadihajóhoz szerződésileg felfogadott, vagy valamely tengeri gőzhajózási vállalat hajóján alkalmazott jelentkezésre köteles népfelkelők, ha tényleg hajóra szálltak;
- h) a köszvényben alkalmazott jelentkezésre kötelezett hivatalnokok és bányamunkások;
- i) azon jelentkezésre kötelezettek, kik a népfelkelési szolgálat alól a közszolgálat érdekében ideiglenesen felmentve vannak;
- k) azok, kik a jelentkezésre kitűzött napon kellőleg beígazolt sürgős és halasztást nem tűrő családi vagy magán viszonyok miatt a személyes jelentkezésben gátolva vannak;
- l) a betegek, ha személyes megjelenésben gátolva vannak;
- m) a bírósági vagy országos fogházban letartóztatott és a föltételes szabadságra bocsátott népfelkelésre kötelezettek; ezek írásbeli bejelentését azon letartóztatási hely főnöke teljesíti, a kinek felügyelete alatt a kérdéses letartóztatási hely áll, illetőleg a mely intézetből vagy fogházból a népfelkelésre kötelezett föltételes szabadságra bocsátott és végre
- n) azok a kik, Boszniában és Hercegovinában, a Lim területén vagy külföldön laknak, ha a jelentkezési állomás sem a lakhelyen, sem annak közelében nem fekszik.

A b), f), g), k), l), és n) alatti esetekben a jelentkezést szóval vagy írásban a rokonok, hozzátartozók vagy megbízottak, — a c), d), e), h) és i) esetekben pedig az előjáró, hatóságok vagy intézetek főnökei is közvetíthetik.

Az írásbeli jelentkezéshez a katonai ügyosztálynál (Olaszi-i városháza hátsó földszinti helyiség) ingyen jelentkező-lap kapható, melykitöltésére és egyéb kezelésére nézve a hivatali személyzet és a jelentkező-lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodó, de Ausztriában, a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok.

Ez alkalommal figyelmeztetnek a jelentkezésre kötelezett népfelkelők, hogy jelentkezési állomásukra hazautazásuk esetén, ha magokat a kezeiknél levő népfelkelői igazolványi könyvvel a vasúti állomási pénztárnál igazolják, a katonai díjszabásban megállapított menetdíj kedvezményben fognak részesíttetni.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Nagyvárad, 1897 szept. 15.

Darvassy Lajos,
tanácsnok, katonaiügyi előadó.

REGFNY-CSARNOK.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Írta: ROVETTA G. Ford.: S. J. 23.

«Hol vett ki lakást, grófnő?»
«Az 'Arany gondola' szállódba», válaszolá Cecilia, a ki újra közelebb jött. Tehát ön egész bizonyosan eljön Velenczébe?»

«Nem mondok sem nemet sem igent.»
Világos volt, hogy az őrnagy csak kéréte magát.

«Jöjjön el! No de jöjjön el! Cyere! — Gyere! Nemde, el fogsz jönni? Igeu? Eljössz?» kezdett kiabálni Gegio, aki most épen viharos szeretőinek pillanatait élte.

«Igen — igen — el fogok jönni!»
«De hát már soha sem indulunk el? — kérdé Praudino teljesen elvesztve türelmét. — Nem értem ezt a hosszas álldogálást!»

«Hiszen láthatja, hogy a másik vonatot várjuk. — Ime itt van már! — Tehát szerencsés utat grófnő!»

«Nem bucsuzok!» mondá emez kezét nyújtva neki. —

— És még egy elbűvölő pillantást vetett rá «A viszontlátásra!» mondá az őrnagy is, és ámbár kövér és öreges volt már, mély meghajlással üdvözlé őket; s a míg csak a vonat állott sőt mikor elindult is hosszasan, érzelmeteljes tekintettel nézte a grófnőt.

Praudino visszatért előbbi helyére, melyet az őrnagy foglalt el tőle, de olyan arccal és taglejtésekkel melyek minden dühöngésnél többet árultak el. A grófnő kinyújtotta lábcskáit, de Praudino az övét visszahuzta, mintha félne, hogy az érintés megégetné.

«Mi bajod?» kérdé tőle Elza, áthajolva hozzá.

«Semmi,» válaszolá Praudino olyan mozdulattal, mintha meg akarná harapni.

«Rosszul kezdjük!» Igy szólva a grófnő, visszahuzott a szegletbe, és nem szólt többé Velenczéig egy szót sem.

Az ifju grófnő pedig valósággal lelkesedett az őrnagyért: nagyon rokonszenvesnek, szellemesnek találta, hogy igen előkelő megjelenése van és hogy valóban még kedvesebb, mint azelőtt volt, a mi azonban nem így volt. denem is lehetett, mert a mióta a világ áll, minden százados ha őrnaggyá lesz még csunyábbá szokott lenni.

Eme fecsegések között haladtak át a legnagyobb töltésin és Gegio teljesen kicsapongó jó kedvében volt, tapsolt, kiabált, és ugrált, fogni kellett mert különben talán kiugrott volna az ablakon.

Egy helyen a hol egy kis vitorlás csónak lett látható egészen bolond volt az örömtől, — majd hirtelen Elzához fordulva így szólt:

«Ha Del Mantico Velenczébe jön, egy olyan kis fekete bárkát vétetek velemagmamnak mint az ott ni.

«Hallod, kedvesem, tanuld meg, hogy nem szabad másokat kizozni. Jer ide, és én veszek neked egy kis bárkát,» mondá Praudino a ki Elza viselkedése után szükségét érezte annak, hogy valakinél kedvessé tegye magát.

«Oh! Már hogy te? — Hiszen neked nincs pénz, te — —! A mama téged mindig a koldus Praudinonak nevez, a fák alatt a holdfénynél.»

Cecilia megrántotta a fiát és félbeszakította beszédjét — de Praudino eleget hallott! — És ezek voltak az okai annak, hogy hogy Eriprando Ariberti gróf a ki boldogságtól telve indult el Viccenzából, igen savanyu arccal szállt ki Velenczébe.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Dementi.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
Az «Achner Zeitung» mely legelőször közölte a Ferencz Ferdinánd főherczeg házasságára vonatkozó hírt, már megkapta és közli is a »Wolf» ügynökség czáfolatát, de rögtön hozzá

teszi, hogy hírt, daczára a dementinek, az el-sőtől az utolsó betűig fenntartja. Sőt még azt is hozzá teszi, hogy az esküvő előtt trónörök-lési jogáról lemondott a főherczeg s ezt hiteles okiratban tudatta kiralyi nagybátyjával. — A legérdekesebb a dologban az, hogy Bécsben snkísem tudja hogy hol van Ferencz Ferdinánd főherczeg.

A berlini lapok azt a legújabb hírt korportálják, hogy a trónörökös házasságában két eset állhat fenn. Az egyik szerint a trónörökös szinleges házasságot kötött volna állítólag. A másik pedig az, — és ezt tartják valószínű-nek — hogy egy fiatal ember kiadta magát Ferencz Ferdinánd főherczegnek és megszűk-tette a leányt, a ki 40,000 márkát is vitt magával. Annyi tény a berlini lapok szerint, hogy a leány eltűnt.

A német császár Budapesten.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
Rudnay Béla főkapitány elnöklete alatt ma értekezlet volt, a melyen részt vettek a kerületi kapitányok és az összes osztályvezetők. Megbeszéltek hogy a kivilágítás alkalmával, a rendet kizárólag rendőrség fogja fenntartani.

A csehek és a németnyelv.

Budapest, szept. 17 (Saj. tud. táv.) Prágából írják, hogy a Simichovi község tanács elhatározta, hogy minden indítvány cseh nyelven teendő, a német nyelvű indítványokat elvetik.

Bró. Jósika miniszter Budapesten.

Bécs, szeptember 17. (Saját tud. táv.)
A király személye körüli miniszter, a német császár fogadására vasárnap Budapestre érkezik.

Megtámadott elnök.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
Mexikóból értesítenek. Ma délelőtt Diaz elnököt, a ki kisérétével gyalog ment a mór pavilonba, hogy részt vegyen Mexikó függetlensége kikiáltásának évforduló ünnepén, egy suhancz hátulról megtámadta. A merénylő neve Joachim Arroyo, mexikói, 32 éves; Arroyo át tört a katonai kordonon s öklével ütést mért. az elnök nyakára. Az elnök sértetlen maradt, mert fejébe nyomott kalapja felfogta az ütést. Az elnök környezete elfogta a merénylőt, a Finél fegyver nem volt, s a ki részeg sem volt. Azt hiszik, hogy az illető örült, vagy legalább is exaltált ember. A néptömeg mindenütt élénk ovációkban részesítette az elnököt.

Az egyetem gyásza.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
A kir. tud. egyetemnek halottja van. Kondor Gusztáv dr., felsőbb mennyiségtan tanára hosszú szenvedés után 72 éves korában Budapesten meghalt.

A béke-szerződés.

Budapest, szept. 17. (Saját tud. táv.)
Konstantinápolyból írják, a tegnapi tophanei ülésben a békeszerződés 2. és 3. szakaszait hitelesítették. A békepreliminátum szombaton írják alá. Cambon nagykövet a jövő hétfőn, Nelidov pedig csütörtökön egy hétre utaznak el innen.

Lóvásár a Tattersallban.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
A földmívelésügyi miniszter ma érkezett leiratában tudatja a székes főv. törvényhatóságával, hogy a Sattersallban a lóvásár október hó 6. 7. és 8. napján lesz.

Uj vashid.

Budapest szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
A Muraköz és Vasad közt levő fahidat lerombolják s helyette az állam vashidat épített.

Andrée léghajója.

Budapest szeptember 18. (Saját tud. táv.)
Pétervárról írják, hogy Krasnajaroszbán Andrée léghajóját a magasban látták legelni.

A csehek és az obstrukció.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
A prágai »Politik« írja, hogy az albizottság tagjai egyetértettek, hogy az obstrukciót minden áron lehetetlenné kell tenni.

Elsüljedt hajó.

Budapest, szeptember 17. (Saját tud. táv.)
A Visztula folyón egy hajó elsüljedt, s az összes löszerrakomány elmerült, a gépész és 8 katonával együtt.

Kazán robbanás.

Budapest, szeptember 17. (Saját tud. táv.)
Passnigban nagy kazán robbanás történt, 3 ember meghalt, 4 pedig életveszélyesen megsérült.

Uj gyémánt-telep.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
Fokvárosból írják, hogy Pretoria közelében gazdag gyémánttelepet fedeztek fel.

Amerikai munkásmozgalom.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.)
NewYorkból írják, Hazletonban 150, bunkókkal és vasbotokkal felfegyverkezett asszony, 300 bánaamunkás kényszerítetett a munkababahagyására. A munkabeszüntetés Hazletonban általános. Pittsburgban 15 ezer szénbányamunkás ismét munkába állott. Ugy hiszik, a még sztrájkoló munkások a hét végén szintén munkába állanak.

A Missisipi alsó vidékén a sárgaláz terjed és nyugtalanságra ad okot. Az illető kerületekben a vasuti forgalmat részint beszüntették részint pedig redukálták, Sakson városát a lakosság a környékén előfordult megbetegedések miatt támadt nyugtalanság következtében elhagyta. New-Orleansban eddig 10 határozottan megállapított sárgaláz-eset fordult elő. A betegségről az inéni városokban szigorú vesztégtárt alkalmaztak.

Kiutasított anarchisták.

Budapest, szept. 17. (Saj. tud. távirata.)
Brüsszelből írják, Luise Michel, Charlotte Bonville és Bruttoduoix Párisból ideérkeztek, hogy felolvasásokat tartsanak-e montjuvichii elítéltek javára. A terembe érve, felhívták őket, hogy menjenek a rendőrségre. Ott azután kézbesítették nekik a kiutasítási parancsot. A rendőrök ere kivont karddal kísérték őket a határra, mert egy ingerült csapat megakart szabadítani az elvtársakat.

Lousie Michel elfogatása után még vagy 15 elfogadás történt. A rendőrség karddal verte szét a tüntetőket, a kik éltették az anarchistát és a spanyol követség elé akartak vonulni.

Thessalia kiürítése.

Budapest, szept. 17. (Saj. tud. távirata.)
A »Figaró« jelenti, a siámi király tiszteletére tegnap adott diszebeden Hanotaux miniszter közölte, hogy táviratot kapott, mely jelenti, hogy a görög-török békeszerződésnek a hadikárpótlásra és Thessalia kiürítésének határidejére vonatkozó 3. és 4. pontját hivatalosan el-

fogadták. Thessaliát azonnal kiürítik, a mint Görögország a hadikárpótlás fejében az első 10 milliót megfizette. A békeszerződést szombaton írják alá.

KÖZGAZDASÁG.

Értesítés. Az 1892 évi XV. t. cz. s ennek végrehajtása tárgyában kibocsátott 51015 sz. utasítás értelmében azon szőlőtulajdonosok kik szeszes italok kimérésével, vagy kismértékbeni elárusításával nem foglalkoznak azon kedvezményben részesíttetnek, hogy saját természetű boraiktól a házi szükségletre szánt bor mennyiség után bor ital adó fejében hektoliterenként 3 frt. 35 kr. a bormust és czevre után hektoliterenként 2 frt. 52 kr. s a megállapított pótdót fizetik.

Felhívának tehát mindazon sz. öllötulajdonosok, akik ezen kedvezményt 1898-ik évre igénybe venni óhajtják, miszerint folyó évi szeptember hó 30-ik napjáig de legkésőbb az általános szüret megkezdéséig, ezen igényüket a városi számvvevői hivatalnál naponként d. e. 8 órától 12-ig és d. u. 3 órától 5-ig annyival is inkább bejelentésük mivel ezen határidőn túl jelentkezők a kedvezményt igénybe nem vehetik. Kelt Nagyvárad város tanácsának 1897 szeptember hó 15, tartott üléséből.

Dr. Bulyovszky József.
polgármester.

A hegybíró esküje. A multkor a földművelésügyi miniszter rendeletileg tudatta, miszerint a hegybíróknak mindig hivatalos esküt kell tenni, most a miniszter pótlólag tudatja, hogy ezen eskü még az esetben is kötelező, ha véletlenül községi bíró választatik meg hegybíróvá.

Az erdősítések előmozdítása czéljából a földművelésügyi miniszter tegnap tudatta a megyei közigazgatási bizottsággal, miszerint rendeletet adott ki, hogy az erdei vetőmagvak s különösen az országsterzte nagyobb mennyiségben szükséges tölgyfamak a m. kir. államvas utak szeszes vonalain és a pécs-barcsi vasuton kedvezményes áron szállíttassanak. Bővebb tudnivalók az adófelügyelőségél tudhatók meg. A miniszter czélja ezáltal főképp az, hogy minden legkisebb hely, mely beerdősítésre alkalmas, beültessék, mivel az erdőket nagyon pusztítják már évtizedek óta a vállalkozók és a tüzvészek.

Szaj és körömfajás. A budapesti marhapinczon, mint a mézárások lapja írja, a tegnap vásárra felhajtott szerb marhák között Wilhelm főállatorvos szaj és körömfajást észlelt. A gyanus állatokat 270 darab külön istállóba helyezték.

SZERKESZTŐI POSTA.

V. J. Kolozsvár. Köszönettel vettük, de még nem volt időnk átolvadni.

NAGYVÁRADI SZINKOR.

Bérlet 138-ik szám. Bérlet 138-ik szám.

Páros. Páros.

az arad-nagyvárad színtársulat által.

Nagyvárad, 1897. évi szeptember 18-án

Amon Margit jutalomjátéka.

HÁROM KÁZMÉR.

Énekes vigjáték.

Kezdete 7, vége fél 10 órakor.

Holnap vasárnap, bérletfolyamban:

Két előadás.

Délután fél 4 órakor, félhelyárakkal:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

TRILBY.

Színmű.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

FALU ROSSZA.

Népszínmű.

A szerkesztésért felelős:

DR. VUCSKICS GYULA.

**Olcsó tisztán kezelt
HEGYI BOROK****eladók**

50 literen felüli mennyiségben, hektoliterenként 30., 36., 40., 50., és 60 forintért szállíttatnak 1880-iki egy liter 60 kr., 1883-iki 60 kr., 1885-iki 50 kr., 1886-iki 50 kr., 1887-ik 30 kr., 1888-iki 36 kr.

A hordók előállításai árban számíttatnak és 6 héten belül visszavétetnek a borok után vét mellett szállíttatnak. A borok tisztaságáról és valódiságáról kezeskedem.

Becsés megrendelésüket kérem,

271 11-0

tisztelettel

Czeglédy Sándor

Zöldfa-Szálloda bérloje.

Mai naptól kezdve tisztelt vevőim
kényelmi szempontjából legfinomabb

AMERIKAI**PETROLEUMOT**

5 és 10 literes ólomzárral ellátott
edényekben

bérmentve házhoz szállítom.

Előre is a legpontosabb kiszol-
gálást ígérve, mentől több megren-
deléseket kér

kiváló tisztelettel

277 5-5

Janky Antal.

22888
1896 tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyvárad kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság által Sajósi Ignác végrehajtónak Toperczer János végrehajtást szenvedő elleni 57 frt 6 krajczár tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedő tulajdonosul felvett ezen telekkönyvi hatóság területén fekvő s a nagyvárad 1691 sz. betétben foglalt A I. 1, 2 r. sz. alatti ingatlanságra a kért végrehajtási árverés az 1881 LX. t. cz. 146 §-a értelmében elrendeltetiks foganatosítására határidőül 1897. évi szeptember hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében kintüzetik.

Kikiáltási ár 13068 frt azonban az árverésre kintüzettt ingatlan szükség esetén ezen áron alul is elfog adadni.

Venni szándékozók bánat pénzül a kikiáltási ár 10%-át vagyis 1306 frt 80 krt tartoznak készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirokban letenni.

A vételár 3 részletben fizetendő, és pedig az első részletet az árverés napjától számított 1 hónap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számított 2 hónap alatt, a harmadik részlet ugyanazon naptól számított 4 hónap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5%-kamat fizetendő.

Ezen árverés feltételei a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és a kapitányi hivatalnál megtekinthetők.

A nagyvárad kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1897 évi május hó 31-ik napján.

Olasz,

278 1-1

kir. törvényszéki bíró

Nagyvárad város árverelési küldöttsége elnökétől.

2, 452, 453, 454, 455, 456, 457
1897. g. ü. szám.

Árverési és árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsának 21658/896, 12569, 12575, 12576, 13521/897. sz. a. kelt határozata alapján a következő ingatlanokra, javadalmakra, szállításokra és bérletekre fog nyilvános árverés, illetve árlejtés tartatni:

I. Ingatlan.

1. A Madár- és Kápolna-utcák összeszőgelésénél az utczavonal megállapítása folytán elő álló 453.²⁰ □ méter (129.⁹ □ öl) közterület árverése. Kikiáltási ár 450 frt 20 kr.

II. Javadalmak.

1. A város részére 1898. évi január 1-től ugyanazon évi december 31-ik napjáig szükséges, körülbelül 1600 köbméter tűzifa (cserfa) szállítására árlejtés.

2) A város területén gyártott vagy behozott és helyben elfogyasztott szikviz után kivetett fogyasztási adó pótlék-szedési jogra árverés. A bérleti jog tartama 1898. évi január 1-től 1902 évi december hó 31-ig terjedő öt egymásután következő év. Kikiáltási ár 5310 frt: évi bérösszeg.

3. A város részére szükséges nyomtatványok előállítására és szállítására árlejtés. A szerződési idő 1898 évi január 1-től 1900 évi december hó 31-ig tart.

4. A város részére 1898 évi január 1-től ugyanezen évi december hó 31-ig szükséges, 130—140 métermázsza orosz nyers kőolaj, vagy bihar-szilágyi kőolajból tisztított petroleum szállítására árlejtés. A petroleum fajsúlyának 810—812 foknak, gyúlékonysági fokának pedig 24 Ábel foknak kell lenni.

5. A város részére az 1898 évi január 1-től ugyanazon évi december hó 31-ig terjedő időre szükséges mintegy 3500 csomag, 560 gramm súlyu, első minőségű Apolló gyertya szállítására árlejtés.

Az árverést és árlejtést 1897 év október hó 4-én délelőtt 10 órakor a városház nagytermében tartja meg a küldöttség.

Árverelni vagy árlejtteni szóval vagy zárt ajánlat útján lehet.

Zárt ajánlatok 1897 év október hó 4 napjának d. e. 10 órájáig a kellő bánatpénzzel ellátva az árverelő küldöttség elnökének kezeihez nyújtandók be. Az ajánlatokban határozottan megemlítendő, hogy árverelő vagy árlejtő az árverési vagy árlejtési feltételeket ismeri s egész terjedelmében elfogadja. A kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Árverelők vagy árlejtők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, és pedig:

a) az I—1. tétel alatti ingatlan árverésénél 46 frtot,

b) a II—1. tétel alatti javadalom árlejtésénél 500 frtot,

c) a II—2. tétel alatti javadalom árverésénél 531 frtot,

d) a II—3. tétel alatti javadalom árlejtésénél 200 frtot,

e) a II—4. tétel alatti javadalom árlejtésénél 300 frtot,

f) a II—5. tétel alatti javadalom árlejtésénél 200 frtot az árverés vagy árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban az árverelő küldöttség elnökének kezeihez letenni, vagy azt 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatához csatolni.

Az árverési feltételek, egységi árak, valamint a telkek fekvésére, alakjára, méreteire vonatkozólag a mérnöki hivatal által készített helyszínrajz, a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Különösen kiköttetik hogy:

1. az I—1. tétel alatt árverés alá bocsátott ingatlan a törvényhatósági bizottság 225/15005/1896 sz. alatt kelt határozata értelmében házhelyül adatik el.

2. A II. 4 és 5 tétel alatt felsorolt petroleum és gyertya szállítási vállalatnál kiköttetik, hogy a legelőnyösebb ajánlattevő tekintet nélkül az előirányzott szükségletre, annak kisebb vagy nagyobb voltára, a szükséghez képest megrendelt mennyiséget az ajánlatban biztosított s megajánlott árban oda s oly mennyiségben szállítani, a hova s a mily mennyiségben azt a gazdasági tanácsos rendeli. Nagyvárad, 1897. szept. 15.

Dr. Bulyovszky József,

polgármester,

az árverelő küldöttség elnöke.

279 1—3

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntetve:

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879.

Kitüntetve:

Deés 1879. — Budapest 1885. 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda,

József főherceg és Klotild főhercegnő ö császár és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 14-ik szám. — Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges

tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat. — Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy meg-aranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kivanatra bérmentve küldök. (242) 44—52

Műhimzés.